

Handlingsplan om tobaksfri skoltid för barn och ungdomar i Bengtsfors kommun

Tobaksfri skoltid innebär att elever inte får använda tobak under hela sin skoldag och skoltid, oavsett var eleven befinner sig.

Syfte

Syftet med handlingsplanen är att tydliggöra skolornas gemensamma förhållningssätt till tobak och därigenom underlätta såväl den enskilde medarbetarens som barn och ungdomars förhållningssätt till tobak. Vår förhoppning är att alla som möter barn och ungdomar i kommunen under skoltid har kännedom om handlingsplanens innehåll och att den efterlevs. Alla (barn, ungdomar, personal och vårdnadshavare) ska känna till hur man agerar om man upptäcker att någon elev använder tobak. Genom att sätta tydliga gränser vill man markera att detta är viktigt för våra barn och ungdomar eftersom det handlar om deras framtid, hälsa och livskvalitet. Börjar man inte röka eller snusa som barn eller i tonåren är chansen mycket god att man förblir tobaksfri resten av livet.

Mål

Att färre elever kommer att börja använda tobak.

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade den 2012-08-28 att förvaltningen får i uppdrag att ta fram en handlingsplan för tobaksfri skoltid i Bengtstors kommun och förslag på uppföljning av tobaksanvändningen i skolan.

Handlingsplanens arbetsgrupp har bestått av:

- Folkhälsosamordnaren
- 2 st skolsköterskor från centrala elevhälsan
- Biträdande rektor Bengtsgården
- Representant Strömkullegymnasiet
- Representant Bäckeskolan årskurs 1-5
- 3 st Elevrådsrepresentant från Bengtsgården

Tobakslagen

Begränsning av rökning i vissa lokaler och utrymmen samt på vissa områden utomhus.

2 § Rökning är förbjuden

1. i lokaler som är avsedda för barnomsorg, skolverksamhet eller annan verksamhet för barn eller ungdom samt på skolgårdar och på motsvarande områden utomhus vid förskolor och fritidshem.

Åldersgräns

12 § Tobaksvaror får inte säljas eller på annat sätt lämnas ut i näringsverksamhet till den som inte har fyllt 18 år. Den som lämnar ut tobaksvaror skall förvissa sig om att mottagaren har uppnått nämnda ålder.

Om det finns särskild anledning att anta att en tobaksvara är avsedd att lämnas över till någon som inte har fyllt 18 år får varan inte lämnas ut.

Förtydligande/definition om tobak/tobaksvaran

En tobaksvara är en vara som till någon del innehåller tobak och som är avsedd att rökas, tuggas, snusas eller sugas på (enligt definitionen i EU-direktiven 2001/377/EG) Hit räknas t.ex. cigaretter, cigarrer, cigariller, pip- och rulltobak, snus, tuggtobak, portionstobak, råttobak och tobak till vattenpipa. (FHI 2013)

På samtliga grundskolor i Bengtsfors kommun är det rökfria skolgårdar 24 timmar. Rektorer eller utsedd personal på skolan ansvarar för tillsyn och en tydlig skyltning av rökfri skolgård.

Elevhälsan, skolorna samt folkhälsorådet skall arbeta för:

Att vara en hälsofrämjande skola som ska arbeta för att stärka elevernas självkänsla och hälsa.

Att skolan skall erbjuda olika former av rastaktiviteter så att det blir mer attraktivt att vara kvar på skolan.

Att undervisningen kring ANDT följer en röd tråd från förskolan upp till första året på gymnasieklass.

Att integrera tobakens skadeverkningar i ämnena.

Vid upptäckt eller misstanke om att elev använder tobak under skoltid, läs mer under skolornas egna trivsel och ordningsregler.

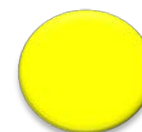
Grundskolor årskurs 1-5

Mentor informerar vårdnadshavare och skolsköterska.

Grundskolan årskurs 6-9

- Tillsägelse och uppmaning om att upphöra användandet.
- Mentor informeras.

-
- Mentor informerar vårdnadshavare och skolsköterska.
  - Skolsköterskan skickar informationsbrev till vårdnadshavare och informerar Lokal elevhälsa.
  - Skolsköterskan träffar eleven och inleder samtal enligt SOTIS-modellen (samtal om tobak i skolan).
  - Om eleven använder tobak under skoltid under pågående SOTIS-samtal kontaktas vårdnadshavare igen.
  - Skolsköterskan meddelar mentor när SOTIS-samtalen är avslutade.
-

- Om eleven fortsätter använda tobak på skoltid efter SOTIS-samtalen avslutats beslutar rektor i samråd med Lokal elevhälsa vilka åtgärder som ska vidtas.

Strömkullegymnasiet

- Eleverna informeras om tobakens skadeverkningar.
- Tobaksfrågan tas upp i utvecklingssamtalet med elev och vårdnadshavare.
- Eleven erbjuds hjälp att sluta.

Handlingsplanen för tobaksfri skoltid omfattar även de personer som tillfälligt besöker skolan.

Fortbildning för personalen

Personalen på grundskolan och gymnasieskolan skall minst en gång per år erbjudas en utbildning eller påfyllnadskonferens i ANDT (Alkohol, Narkotika, Doping och Tobak).

Ansvarig

Rektorer är ytterst ansvariga för tobakspolicyn och handlingsplanen följs. All personal ska hjälpa till att upprätthålla efterlevnaden av skolans tobaksregler.

Implementering

Handlingsplanen kommer att gå på remiss till:

Folkhälsorådet

Klassrummen

Ungdomsmottagningen

IFO, Individ- och familjeomsorg

Fritidsgården

För man ska på olika arenor få upp ögonen och få tillfälle att komma med synpunkter på handlingsplanen innan den går det kommunstyrelsen för beslut. Detta blir då första steget i implementering av handlingsplanen.

Därefter kommer handlingsplanen alltid finnas med som information vid terminstart på skolorna.

Handlingsplanen skall läggas ut på skolornas och på kommunens hemsida.

Handlingsplanen kommer att ingå som en del i de planerade föräldramötena på skolorna samt uppmärksammas under v.47 som tobaksfrivecka- eller i en hälsovecka.

Uppföljning

Skolorna ansvarar för att en utvärdering sker vid läsårets slut.

Vid eventuell revidering av handlingsplanen görs det i ovan nämnda arbetsgrupp innan den går till kommunstyrelsen för beslut.